

VRG wint eigen welsprekendheidstornooi Zij sparen de stenen uit uw mond

De jonkers van het rechtsgenootschap halen opgelucht adem. Nog nooit was het hun gelukt het eigen tornooi te winnen, maar dit jaar is daar ten langen leste toch verandering in gekomen. Het welsprekendheidstornooi, editie '94, waarin Eddy Wally een wel zeer flauwe verrassingsact was, het VRG terecht met haar eigen eerste prijs ging lopen en ons aller Luc van Acco fier als een gieter naast Luc van de Vlaanders mocht plaatsnemen, zit erop. Maar dé verrassing kwam van de filosofische kring, die met wel heel snijende argumenten de jury van haar gelijk probeerde te overtuigen.

De traditie van welsprekendheidstornooien is door het VRG enkele jaren geleden en met sukses ontdaan van het stof der vergetelheid. De vlamdende retoriek zelf lijkt echter voornamelijk op een laag pitje te staan. De kandidaten legden zich ook dit jaar veel meer op de inhoudelijke kant van de zaak toe dan op de vorm, waarbij veelal melige humor het voornaamste ingrediënt bleek om het publiek en de jury op hun hand te krijgen. De toehoorders werden dan ook met menig dialektisch dissonantie op de oren geslagen. Dat er wat betreft het leren spreken nog heel wat te doen valt, is de voornaamste conclusie die uit het tornooi mag getrokken worden. Met dan op de tweede plaats misschien de kontemplatieve bevlieging dat de biecht van Luc van der Velpen dat zijn tanden niet echt zijn, nog geen reden is om hem in de jury te zetten. Maar dat brillette en nieuwe Hey-pak stonden de Accodirecteur en columnist van de Campuskrant wel beeldig.

hoofdjes of klonters in de pudding. Dit jaar gaf de jury met opdrachten als "Zeg dat het niet waar is" de kandidaten heel wat meer speelruimte, waardoor de stiltes beperkt bleven, maar daardoor ook de spanning. Wat niet wegneemt dat je ofwel zo ongeveer geschikt moet zijn om mee te doen, ofwel met een teveel aan zelfvertrouwen zit, om je reputatie zo op het spel te zetten.

De kandidaat van Ekonomika had voor de gelegenheid geopteerd voor een outfit die in het verlegde lag van zijn prestatie: hier en daar wel een fel kleurtje (prima imitaties), maar over het algemeen een toch iets te braaf binnen de lijnen voorgelezen tekstje over het elektronisch betalingsverkeer. Volgende keer een wat lossere boordje dragen, ondanks een verdienstelijke improvisatieronde.

De VTK-verantwoordelijke hield er op bepaalde punten een heel eigen mening op na. Vandaar wellicht dat hij er wijsheden uitflapte als "Een goed boek lezen, daar hou ik wel van, anderen niet." Naar onze mening weerom te vlak, al zat er in de improvisatie wel enige spanning naarmate zowel publiek als spreker doorhadden dat het afgestoken verhaal naar een clou toegroeide zonder dat die voorradig was.

Het VRG gaf dan weer een puike prestatie weg, al straalde het zelfvertrouwen er met pakken van af. Hier en daar een dialektklankje en een overdaad aan blitsheid niet te na gelaten, was het een klinkende revanche voor de depressie die het VRG vorig jaar kandidaatsgewijs over ons heen had laten gaan. Het samenhangende improvisatiestuk mochten wij nog het meest smaken.

Van het Medika-optreden is vooral de inleiding door professor Verhoeven bijgebleven, waarna de speech van de kandidaat mager uitviel. Even braaf zijnde als haar haren blond, haar stem bedeesd en haar tekst lyrisch veraste ze vriend en vijand door ook tijdens de improvisaties een voorbereide tekst te brengen waarin de opgelegde zin in velden noch wegen te bespeuren was.

Op iets of wat drastische wijze ontpopte de kandidaat van de filosofische kring zich tot de gebeurtenis van de avond. Zijn voorbereide tekst waarin heel wat (zelf)kritiek zat op de demagogie van het betoog was inhoudelijk sterk genoeg — daar had het spektakulair einde niet bij gemoeven. Om te illustreren hoezeer hij het leven moe was, wou hij zich met een mesje een kleine wonde toebrengen. Zoals filosofen wel meer plegen te doen, ging hij echter zeer diep. Waar-

na hij met doorgesneden pees naar Gasthuisberg werd verplaatst.

Absoluut onverstaanbaar — maar dat wisten we al van vorig jaar — was de kandidaat van Politika, die voor de tweede keer een gooi deed naar de titel. Door de getornenteerde uitdrukking van zijn wezenszijn in het onvervalst Tom Lanoyes, riep hij op de een of andere manier steeds het beeld op van poedeltjes in de goot, althans wat het eerste stuk betreft. De improvisatie was vormelijk even huiveringwekkend, inhoudelijk kwam er een mooi stukje demagogie- en massamanipulatiekritiek uit. En dat zonder de polsen over te snijden, we hadden het ooit anders geweten.

Als laatste trad de kandidaat van VRG-Gent op, die de eerste schuchtere verlangens naar een interuniversitair tornooi vrij effectief in de kiem smoorde. Hij had het nochtans over tradities en hoe mooi die wel niet waren. Waarna de weg breed openlag voor een VRG-Leuven-overwinning.

Voor de presentatie was dit jaar Ben Crabbé ingehuurd die wel niet de gevatheid had van voorganger Jaak Pijpen maar het geheel toch behoorlijk vlot aan elkaar kletste. De man is

ooit nog Kreuner geweest, het had dus erger kunnen zijn. Hetzelfde kon niet beweerd worden van Eddy Wally, die als stoplap fungerde om de juryberaadslaging te overbruggen. Ware zijn aanwezigheid nog te duldend geweest, het idee om ook effectief een aantal nummers te brengen, was dat niet. Het enige zwakke punt van een verder zeer vlot georganiseerd tornooi.

Mond

Rektor Dillemans liet op het laatste moment als jurylid verstek gaan, wat de organisatie de gelegenheid gaf om BRTN-joernalist Siegfried Bracke in de jury op te nemen. Die gaf overigens na het tornooi te kennen dat het niveau van de kandidaten onder zijn verwachtingen was gebleven. Het geheel werd voorgezeten door Luc van den Brande, in de politieke volksmond en daarbuiten minister-president genoemd (Vlaanderen een republiek?). Het VRG verzekerde dat de samenstelling van de jury gebaseerd was op bewezen retorische kunde. Enkele memorabel kreupele taalbouwsels van

volg op pag. 4

Philippe Van Linthout wint het welsprekendheidstornooi

(foto Dieter Telemans)

Voorstel tot wijziging examenreglement Geen kodes meer op je uitslag

De wetgeving heeft ook haar weerslag op het universitaire leven. Zo zou het wel eens kunnen dat door de privacy-wet vanaf volgend jaar de mysterieuze P's — tot voor kort nog M'en — van de examenuitslagen zullen verdwijnen. Bovendien zou ook het vragen van een F misschien tot het verleden gaan behoren.

Veranderingen van het examenreglement zijn niet zo uniek aan de KU Leuven. In een dergelijke onderwijsmastodont rijzen er ieder jaar wel problemen met de examens. Die worden nadien besproken in de werkgroep Examenreglement, waarvan de voorzitter professor Masschelein is, tevens voorzitter van Studentenaangelegenheden. Verder zetelen in die werkgroep nog de nodige onderwijs- en juridische experts, bijvoorbeeld enkele monitoren, vertegenwoordigers van de dienst Studieadvies en van de juridische dienst, én een student. Die laatste is afgevaardigd door Kringraad, de geleding van Loko die ondermeer voor dergelijke problematieken bevoegd is.

In sommige gevallen besluit de werkgroep dat een wijziging van het examenreglement aangewezen is. Hiervoor worden dan door een technische werkgroep de nodige voorstellen geformuleerd. Nu maandag 17 ja-

nuari, enkele maanden na de eerste vergadering van de werkgroep, staan de bewuste voorstellen voor dit jaar op de agenda van de Akademische Raad (AR). Nadien zullen de fakulteitsraden en Onderwijsraad om advies worden gevraagd en in maart moeten de eventueel geamendeerde voorstellen terug op de AR-tafel eindigen.

Vlekkeloos

Ondanks de grondigheid van deze procedure wordt Onderwijsraad hier blijkbaar nog maar eens achtergesteld ten voordele van AR, een vrij getuigde procedure aan de KU Leuven. Hoewel Onderwijsraad het adviesorgaan bij uitstek zou moeten zijn voor onderwijszaken, komt deze materie toch eerst op AR vooraleer de mening van Onderwijsraad gevraagd wordt. Kringraad stelt in dit verband dat het een goede zaak is dat het voorstel

naar de fakulteitsraad gaat, maar vindt tevens dat Onderwijsraad eerst geraadpleegd moet worden. Anderzins heeft men hiervan nog niet echt een punt gemaakt.

De voorgestelde wijzigingen zijn de ene keer al ingrijpende dan de andere. Zo is er bijvoorbeeld artikel 15, waarin de informatie die de docenten omtrent hun vak aan de studenten dienen te verstrekken wordt gespecificeerd. De werkgroep stelt nu voor dat — naast informatie over de cursusinhoud, de doelstellingen van de cursus, de examenstof en de evaluatiemethoden — de docenten ook verplicht worden de weging van de eventuele onderdelen van hun vak bij de aanvang van het kollege duidelijk te maken. Op zich is dat geen verregaande wijziging, maar het feit dat men de noodzaak voelt om dit in het reglement in te schrijven, wijst er toch op dat dit deel van de informatieverstrekking niet altijd even vlekkeloos verloopt.

Leuker zijn de veranderingen die men in artikel 36 — betreffende de mededeling van de resultaten — wil aanbrengen. De tekst van dit artikel stelt nu nog dat het totale percentage en het resultaat van de examens bin-

nen twee weken na de proclamatie aan de student dienen meegeleverd te worden, met dien verstande dat voor het resultaat de bekende lettercodes gebruikt worden. De werkgroep stelt voor die kodes vanaf volgend jaar niet meer te gebruiken, dus bijvoorbeeld geen B meer, maar 12 of 13. Men wenst die kodes anderzins wel te behouden op de diplomasupplementen.

Gedachtengang

De motivering voor dit voorstel is vrij uitgebreid. Ten eerste vermeldt men de zogenaamde privacy-wet. Die geeft de studenten de gelegenheid om eens per jaar de gegevens op te vragen die over hen worden bijgehouden in de databanken van de universiteit, dus ook hun resultaten. Anticiperend op de te verwachten stroom van vragen tot inzage, kiest men er logischerwijs liever voor de resultaten niet meer te coderen. Dat dit inzagerecht van welsprekendheid niet geldt voor derden, verklaart meteen ook waarom men op de diplomasupplementen toch kodes blijft hanteren.

In de voormelde nota wordt ook nog een tweede reden aangehaald, namelijk "de wetgeving die in meerdere gevallen steeds meer aandringt op de openbaarheid van bestuur en de motivering van administratieve beslissingen." Men stelt dan verder dat een universiteit hier blijkbaar be-

volg op pag. 2

BINNENIN

Scorpio 6
Presentator Jan Vandenheuvel heeft het over zijn elfduizend platen.

Camcam 4
Dat verveling niet noodzakelijk saal hoeft te zijn, weet iedereen met een beetje kuwtuweew krachtvoer achter zijn baktanden. En dat men hier steeds rekening moet houden met de kontekst bewijst het Stuc deze week: een slechte aflevering van 'Videodings' wordt door deze rakkers getransformeerd tot een boeiende kijkervaring.

Literair 4
Niet zozeer erekties maar wel loelende metonemen, blitse zegna's, klassiek gestruktureerde symboelen en ander vreemds worden verwacht op de literaire wedstrijd van Germania. Bijna zo cerebraal en minstens even verrijkt als de jury zullen de inzendingen zijn.

Eksamenreglement

vervolg van pag. 1

schouwd wordt als een administratieve overheid en dat de examencommissies dus ook meer hun beslissingen zullen moeten motiveren. Dit "lijkt mee te brengen dat soms expliciet naar het precieze examencijfer zal moeten verwezen worden."

Wat de verdere gevolgen van deze tendens betreft, wordt verwezen naar een later te bezorgen apart advies. Toon Boon, lid van de bewuste werkgroep, wist ons echter te zeggen dat deze hele passage ondertussen achterhaald is. De Raad van State zou zich in een kortgeding wel uitgesproken hebben ten voordele van een verslag bij de beslissing over iedere student, maar dergelijke gedachtengangen werden in een beslissing ten gronde niet hernomen.

Optrekken

Deze grotere openbaarheid van examenresultaten heeft echter ook

haar negatieve kanten. De studenten zullen immers veel makkelijker kunnen zien wanneer een 'randgeval' gedelibereerd is. De P's of F'en, die zo'n deliberatie vroeger 'verhulden', verdwijnen immers ook. Dat vereist bijgevolg dat de examencommissies een vrij grote konsekventie aan de dag leggen: de studenten zullen het waarschijnlijk niet pikken dat bijvoorbeeld bij twee vergelijkbare examenresultaten de ene wel en de andere niet gedelibereerd wordt.

Men kan natuurlijk de negatieve punten optrekken, wat in sommige fakulteiten ook effectief zou gebeuren. Waarschijnlijk is echter dat men gewoon sneller een dergelijk randgeval zal buizen. Het nadeel is dan dat de slagingspercentages (lichtjes) zouden dalen. Voordeel blijft de grotere rechtszekerheid van de student. Wellicht was het dat laatste argument — plus het feit dat het systeem aan andere universiteiten wel werkt — dat Kringraad deed besluiten deze wijziging te steunen.

Tweede opvallend voorstel betreft artikel 40, over de overdracht van examencijfers binnen één jaar. Als dit voorstel het haalt, zal het F'en vragen binnenkort misschien aardig verminderen. Motivatie hiervoor is dat "de bijkomende voorwaarde van het voorleggen van cijfers voor alle opleidingsonderdelen (...) overwegend leidt tot het 'pro forma' afleggen van examens of het vragen van 'nullen'." In mensentaal betekent dit: studenten waren tot nu toe verplicht voor elk vak een cijfer te behalen indien ze de vakken waarop ze minstens een B hadden, wilden overdragen. Zelfs indien je een vak helemaal niet geblokt had, moest je hier een resultaat voor behalen, het beruchte 'een F vragen'. En daar wil men nu gedeeltelijk komaf mee maken.

Hoger

Als je een of meerdere vakken niet wenst af te leggen, zou je dat alleen nog aan de ombudsman moeten melden. Deze regeling geldt echter enkel voor overdracht van eerste naar tweede zit. Een besluit van de Vlaamse

B R I E V E N

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in *Veto* behandelde onderwerpen of op *Leuvense* (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejahr en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in *Veto*.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Ekskutieve in dit verband stelt immers dat voor overdracht naar een volgend akademiejahr om altijd een volledig resultaat moet voorliggen. Dus toch F'en vragen.

De nota van de werkgroep vermeldt tevens een aantal minder gunstige effecten van deze maatregel. Voor eerst is de psychologische drempel om een prof een F te vragen wellicht hoger dan die van de ombudsman te melden dat men een vak niet aflegt. De algemene vergadering van Kringraad vond dit een 'flauw' argument. Toch

zou dit verschil in drempel voor een aantal studenten wel eens het verschil tussen opgeven en slagen kunnen betekenen.

Meer discussie was er binnen Kringraad over de mogelijke gevolgen van deze wijziging voor het indienen van tentamen. Studenten zouden hierdoor namelijk hun examens tijdens de eerste zit kunnen afleggen en hun tentamen tijdens de tweede indienen. Dat is echter in tegenspraak met een beslissing van AR die stelt dat de tentamen indiening moet worden vóór de zitting waarin men zijn examens aflegt. Ook Kringraad heeft steeds dit standpunt verdedigd.

Spredien

Vorig jaar stond men echter voor een dilemma toen het Instituut voor Lichamelijke Opvoeding (Ilo) hierop een uitzondering vroeg. De stage in het laatste jaar zou moeilijk te combineren zijn met het schrijven van een tentamen. Vorig jaar besliste Kringraad niet geen uitzondering voor Ilo te verdedigen. Dit jaar zou men, als het onderwerp opnieuw ter sprake komt en ook onder invloed van Politika, er wel eens voor kunnen pleiten deze uitzondering toch toe te staan. Principeel blijft Kringraad er wel aan vasthouden dat men eernaar moet streven in dergelijke gevallen het programma aan te passen in plaats van tentamen te spreiden. We moeten menselijk blijven. Uitzonderingen bevestigen de regel, maar Kringraad wenst ook de druk te behouden om zulke situaties te vermijden door het programma aan te passen.

Kris Jacobs
Steven Leemans

Migrantenwerking krijgt meer mogelijkheden Dekreet migrantenorganisaties in de maak

Sinds enkele jaren worden ook bij ons steeds meer zelforganisaties opgericht door migranten. Zelforganisatie wil zeggen dat migranten zelf de verantwoordelijkheid dragen voor de uitbouw van hun organisatie. Als zo'n groep wil uitgroeien tot een sterke en gewaardeerde vereniging, wordt zij met allerlei moeilijkheden geconfronteerd. Leuven was op dit vlak geen uitzondering, maar er is hoop. Dit jaar is er een Vlaams dekreet op komst dat de zelforganisaties van migranten meer mogelijkheden moet geven.

De meeste problemen in Leuven kwamen tot nu toe voort uit de slechte relatie tussen de Noordafrikaanse Culturele Vereniging (NCV), een zelforganisatie van vooral Marokkaanse migranten opgericht in 1990, en Trefpunt Integratie (Tint), een Leuvense organisatie die de stedelijke werking voor migranten en asielzoekers onder haar hoede heeft.

werken, maar dit is nochtans niet het geval. Voor een deel heeft dit te maken met structurele problemen, die trouwens eigen zijn aan elke organisatie. Zo zijn er voortdurend mensen nodig die zich ten volle inzetten en die zijn niet altijd makkelijk te vinden. Bovendien bestaat het gevaar dat dergelijke zeldzame figuren na verloop van tijd de organisatie beginnen te domineren. Fons Laeremans van het Leuvense ACV is zo al enige jaren voorzitter van Tint en Abdelaziz Saret is bekend geworden als voorzitter van NCV.

Omdat eendracht ook in de kleine wereld van de nog geen duizend Marokkaanse migranten in Leuven nog altijd macht betekent, hebben verschillende mensen pogingen ondernomen om de meningsverschillen tussen Tint en NCV op te lossen. Lode Van Loock van het Vlaams Centrum voor Integratie van Migrant (VICIM) heeft sinds 1992 als bemiddelaar geprobeerd beide organisaties te overtuigen om samen te werken, maar is daar nooit in geslaagd. Volgens hem spelen persoonlijke elementen een belangrijke rol in het uitblijven van een verzoening. De afwezigheid van enig gemeenschappelijk migrantenbeleid in Leuven heeft er bovendien toe geleid dat Tint hier opeens mee belast werd, zonder dat er voldoende voorbereidingstijd of onderzoek naar de behoeften van de Leuvense migranten was geweest.

De wrijvingen tussen de beide Leuvense organisaties vormen in Vlaanderen geen uitzondering. De uitbouw van een structuur voor migrantenorganisaties brengt volgens Van Loock wel vaker zulke meningsverschillen met zich mee. De vertegenwoordigers van de migrantengemeenschap zijn eerder achterdochtig tegenover de Vlaamse migrantendiensten en hun initiatieven. Zo vragen zij zich terecht af waarom gemeenschapsgelden eerst naar dergelijke tussenstations gaan en niet rechtstreeks naar de migranten zelf. Bovendien zijn ze van mening dat sommige activiteiten beter en met meer succes door henzelf kunnen georganiseerd worden als hen ook de nodige middelen gegeven worden.

Klooster

Die nodige middelen zouden er nu wel eens kunnen komen, want de Vlaamse Gemeenschap zal waarschijnlijk nog in 1994 een dekreet over de erkenning en de subsidiëring van migrantenorganisaties uitwerken. De Hoge Raad voor de Volksontwikkeling heeft daartoe vorige maand al bij de Vlaamse Raad een voorstel ingediend.

De zelforganisaties staan trouwens niet alleen voor de uitbouw van hun werking. Het pas opgerichte Interkultureel Centrum voor Migrant moet hen daarin bijstaan. Dit centrum kwam er op aanraden van het

Koninklijk Commissariaat voor het Migrantbeleid. Uit het vele werk van het commissariaat was gebleken dat zo iets wel nuttig zou kunnen zijn.

De Antwerpenaar Angelo De Simone is de directeur van het centrum en was er bij toen vorige week woensdag het voorstel voor het dekreet aan de Vlaamse regering werd overhandigd. Tijdens een ludieke actie met een muziekgroep en in aanwezigheid van heel wat migranten werd het voorstel aan de betrokken ministers De Meester en Weckx gegeven. Volgens De Simone hebben beide ministers vrij positief over het voorstel gereageerd. Daarom verwacht hij ook dat het er wel zal komen, al moet er nog aan gesleuteld worden.

Het dekreet schenkt veel aandacht aan de erkenningsvoorwaarden voor de organisaties. Openheid van structuur, redelijk gebruik van het Nederlands, democratische werking, inspektiebereikbaar en andere voorwaarden moeten vervuld zijn, maar de eigenheid van de organisatie zou geen gewaar lopen.

Safina, wat zoveel betekent als 'De ark', is bijvoorbeeld een van de jonge zelforganisaties in Antwerpen. Zij willen een vertrouwensrelatie opbouwen met de Vlaamse overheid en met de eigen Marokkaanse gemeenschap. De plaatselijke samenwerking heeft al heel wat mogelijk gemaakt. Zo werd er een huis voor Safina aangekocht en de renovatie van dat gebouw gebeurde dankzij giften van kloosters. Door het aanbrengen van tussenschotten hebben vrouwen en mannen er de mogelijkheid om samen of afzonderlijk deel te nemen aan activiteiten in dezelfde ruimte.

Interkultureel

De goedkeuring van het dekreet zou dus een stimulans kunnen betekenen voor de werking van vele zelforganisaties. Van Loock vindt in ieder geval dat dit dekreet voor de vakantie maanden afgewerkt moet zijn. Hij hoopt dat er dan in Leuven ook meerdere zelforganisaties zullen ontstaan. De verscheidenheid van zelforganisaties in Vlaanderen is nu eigenlijk al zeer groot. Momenteel zijn er via een overgangsregeling 129 verenigingen erkend. De Simone verwacht dat dit aantal zeker zal kunnen uitgroeien tot het dubbele. Dan zullen de twee Belgische, de Italiaanse, de Spaanse, de Algerijnse en de nog aan te werven Marokkaanse of Turkse stafmedewerkers van het Interkultureel Centrum voor Migrant de handen vol hebben met het begeleiden van zelforganisaties als de Leuvense NCV of het Antwerpse Safina.

Ronny Tielen

Dekreet

In normale omstandigheden zouden NCV en Tint vlot moeten samen-

Migranten beheren zichzelf

Foto Karel De Weerd

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Kolofon

Jaargang 20
nr. 16
17 januari 1994

Ver. uitg. Karen De Pooter,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jacobs
Redaktiesekretaris:
Karen De Pooter

Redactie: Els Cornelis,
Karel De Weerd, Serge
Franchoo, Jeroen Overstijns,
Steven Van Garsse, Raf Uten
Doka: Karel De Weerd, Dieter
Telemans, Frank Viane
Tekeningen: Nix
Layout en vormgeving: Els
Cornelis, Filip De Keukeleere,
Karen De Pooter, Serge
Franchoo, Kris Jacobs,
Hans Vandenabeele,
Steven Van Garsse
Medewerkers: Tom Dams, Ronny
Tielen, Pieter Vandekerckhove,
Peter Van Rompaey
Eindredactie: Els Cornelis en
Serge Franchoo

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Nevada Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten:
350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op
rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

Konica
KONICA
G. Roppesingel 81
3500 Hasselt
Tel.: 011 - 28 38 28
Fax: 011 - 28 33 88

COPIERS, FAX, DUPLICATORS

Leuven sluit zich binnenkort definitief aan bij VVS

Loko gaat nationaal

Getrapt

(foto Dieter Telemans)

Al enkele jaren is de werking van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) terug uitgebreid tot een nationale werking. Tevoren brandde het interuniversitair overleg bij de studenten op een laag pitje. Met de toetreding tot de al 53 jaar oude Vereniging voor Vlaamse Studenten wil Loko, samen met de andere studentenbewegingen, in de toekomst meer haar stem laten horen in politieke beleidsorganen. Vorige week vrijdag werden de amendementen op de nieuwe statuten besproken.

Hoewel het op het eerste gezicht niet echt opzienbarend lijkt, heeft Leuven met de amendementen heel wat te winnen of te verliezen. Leuven is immers op het eind van de jaren '70 uit VVS gestapt, juist omdat ze vond dat het structureel fout zat met VVS. Het werkte — volgens Leuven — toen niet democratisch. Leuven richtte drie jaar geleden zelf een louter universitaire koepel op, de Vlus, of de Vlaamse Universiteitsstudenten. De nood aan interuniversitair overleg was immers steeds groter geworden. De universiteiten die aangesloten waren bij de Vlus kwamen maar gingen allemaal, en geen enkele bleef echt lang. Uiteindelijk zette Leuven als laatste de stap van de Vlus naar VVS.

Achterban

Ondertussen is de Vlus op sterven na dood en kan Leuven zich ten volle concentreren op VVS. Leuven zit met

haar VVS-werking wel in een 'evaluatieperiode'. Vorig jaar in april werd gesteld dat Loko 'voorwaardelijk' zou toetreden. Die toetreding zou pas definitief zijn als VVS aan vijf specifieke eisen voldeed. Zoals te begrijpen valt, hadden die zo goed als allemaal te maken met de al dan niet democratische structuur van VVS.

Die evaluatieperiode zit er nu in feite op en Loko moet zich dus bezinnen over een definitieve toetreding. Ondertussen is in de herfst een statutencommissie van VVS op gang gebracht die voor 19 januari de amendementen verwacht, zodat die op 21 februari gestemd kunnen worden. Aangezien Leuven als grootste universiteit al een stevige voet in huis heeft bij VVS, komen de statuten nu al flink tegemoet aan de vijf voorwaarden die Leuven indertijd gesteld heeft bij haar toetreding. We overlopen even.

De belangrijkste eis voor Leuven drie jaar geleden was die in verband met de *representativiteit*. Er volgde toen

meestal een ideologische discussie over het 'Leuvense model' versus andere. Dat model werkt volgens een getrapte structuur, dat wil zeggen met afgevaardigden op verschillende niveaus. Het basisprincipe daarvan is dat er een feedback bestaat. Beslissingen worden genomen als de basis daarmee instemt, achteraf wordt de informatie teruggestuurd naar diezelfde basis. Dit model contrasteert met het 'Gentse' model. Daar werden eenmaal per jaar vertegenwoordigers gekozen die dan voor een heel jaar gemandateerd waren, zonder verantwoording te moeten afleggen. Leuven vond dit laatste model ondemocratisch en weigerde dan ook principieel mee te doen met VVS, zolang VVS haar geleiding geen democratische structuur oplegde.

Logisch

In de nieuwe statuten staat nu inderdaad ingeschreven dat de organisatie representatief moet zijn voor de studenten die zij vertegenwoordigt. Merkwaardig is wel dat de oorspronkelijke eis tot getrapte structuur nu weggevallen is. Bovendien is de formulering nogal zwak uitgedrukt: "Er wordt gestreefd naar een associatie met een studentenorganisatie die representatief is (...)" (onze kursivering, nvdv). Deze verandering heeft te maken met het feit dat Leuven de getrapte structuur niet meer als enige democratische wilde definiëren. Ze gaf de voorkeur aan een zeker pluralisme ter zake.

Helemaal in de geest van het verlangen naar een getrapte structuur, kon Leuven — en dit betreft de tweede eis — niet instemmen met het bestaan van een *kongres* binnen VVS. Dat was een eenmalige vergadering waar de beleidslijnen werden vastgelegd voor de duur van een jaar door de leden van VVS, de studenten van de aangesloten studentenverenigingen. Leuven vond dat er op die manier teveel gemanipuleerd kon worden en dat er geen ruimte was om haar achterban te raadplegen.

LONDON	v.a. 4.190,-	advertentie
BANGKOK	v.a. 21.500,-	LJNVLUCHTEN!
MADRID	v.a. 7.990,-	
BARCELONA	v.a. 8.640,-	
LISSABON	v.a. 9.810,-	
LOS ANGELES	v.a. 17.800,-	
NEW YORK	v.a. 11.200,-	
ST.PETERSBURG	v.a. 12.800,-	
BUDAPEST	v.a. 8.990,-	
ATHENE	v.a. 9.490,-	
ISTANBUL	v.a. 6.990,-	
CHARTERPRIJZEN ZOMER '94 BESCHIKBAAR !!!		
CONNECTIONS		
Tiensestraat 89, 3000 LEUVEN	016/29.01.50	
Demerstraat 74, 3500 HASSELT	011/23.45.45	
WHEREVER YOU GO, CALL US FIRST !!!		

Ok op dit punt zijn de snaren niet helemaal gelijkgestemd. Artikel 11 en 12 vermelden expliciet het bestaan van het kongres en de statuten hebben voor haar een niet onbelangrijke taak weggelegd. Het voortbestaan van het kongres is een aloude eis van het BSG, het Brussels Studentengenootschap.

Leuven heeft altijd gepleit voor een soort van studiedag, zonder een echte beslissingsbevoegdheid. Het artikel over het kongres is dus in feite een toegeving van Loko. Dit kan, zo stelt de Leuvense studentenbeweging, omdat er een "dubbele grendel" zit op de uitvoeringsbesluiten van het kongres. De NAV (Nationale Algemene Vergadering, zie schema) bepaalt de agenda en kan de beslissing herroepen "met een twee-derde meerderheid", zo zeggen de nieuwe statuten, en "met absolute meerderheid", zo luidt het amendement dat Leuven nu indient. "Om de macht van het kongres nog meer in te perken", zo konk het vrijdag op de AV van Kringraad en Sociale Raad. Zoets kan moeilijk anders dan een puur principiële eis zijn, want er is slechts een zeer kleine kans dat bijvoorbeeld het BSG hiermee zal instemmen.

De derde eis is eerder technisch. Loko stelde dat de Raad van Bestuur, die zich inliet met het financiële aspect van de overkoepeling, moest samensmelten met het Dagelijks Bestuur, die de inhoudelijke kant van de zaak beheerde. Ten eerste omdat de dubbele structuur volgens Leuven vaak aanleiding gaf tot conflicten en ten tweede omdat er in de Raad van Bestuur oud-studenten zaten. Leuven vond dat VVS integraal beheer moest worden door studenten. In ieder geval heeft Leuven hier gelijk gehaald. De artikels 19 tot 27 maken immers komaf met de Raad van Bestuur. Het Dagelijks Bestuur neemt haar taken en naam over.

Ten vierde stelde Leuven als voorwaarde dat er *nieuwe verkiezingen* moesten komen. Logisch: met de toetreding van andere universiteiten en hogescholen wisselde het ledenbestand aanzienlijk, zodat nieuwe verkiezingen geen overbodige luxe zijn. Tot slot is er nog een vijfde niet onbelangrijke eis die te maken heeft met de *subsidiariteit*. Dit principe stelt dat de hogere echelons (in dit geval bijvoorbeeld de NAV) zich niet moeten inlaten met zaken die op de lagere echelons behandeld kunnen worden

(in dit geval de respectievelijke centrales: unief, Holt en Hokt). Veto kritiseerde die eis vroeger al omdat het er sterk op lijkt dat dit subsidiariteitsprincipe een gekamofleerd korporatisme is: Holt en Hokt moeten zich maar niet inlaten met universiteitsmaterie. Het subsidiariteitsprincipe wordt nu echter expliciet vermeld in de nieuwe statuten. Bovendien blijft het vetorecht behouden waardoor elke centrale een beslissing van de NAV kan teniet doen.

Vlot

Zoals te verwachten was zijn niet alle discussies in sereniteit verlopen. Ideologische en persoonlijke twistpunten dreven de standpunten soms uiteen. Andere discussies waren dan weer duidelijk het gevolg van bepaalde machtsspelletjes. Er is bijvoorbeeld vrij heftig gedebatteerd over de kumulatie van een politiek en een VVS-mandaat. Sommigen, waaronder Leuven, vreesden dat er sprake kon zijn van belangenvermenging. Anderen hadden er weer niets op tegen, al dan niet omdat ze zelf al aan kumulatie deden. De mensen van VVS-Leuven verzerken ons dat de meeste van dergelijke persoonlijke problemen op dit moment van de baan zijn en dat de samenwerking met andere universiteiten en hogescholen vlot verloopt.

Steven Van Garse

Suzanne

Kringraad, de Loko-geleding die de democratisering van het onderwijs in strictu sensu ter harte neemt, zoekt vertegenwoordigers voor:

- Alfaset, de cvba die Loko infrastructuur aanbiedt (een)
- Akademisch Vormingsinstituut voor Leraren (AVL) dat zich bezighoudt met aggregatie, uit de groep Biomedische Wetenschappen (een)
- VVS, de overkoepeling van Vlaamse Studenten (twee)

Kandidaturen moeten binnen zijn voor woensdag 26 januari om 18.00 u in de 's Meiersstraat 5. Kandidaten moeten zich komen voorstellen op de Algemene Vergadering van vrijdag 28 januari.

DE ZIN VAN HET LEVEN
 Een gigantische **kwak** mozzarella
 die tegen de muur van mijn gedachten uit-
 spat. Louter symbolisch natuurlijk.
 En zonder ademtest. De hoofdredakteur is de
 spreekwoordelijke salami, de
 redaktiesekretaris het veletje, de medewerkers
 de mosterd, de de **rukker** de vlek-
 ken. En wij hebben niet gezegd dat het over-
 drachtelijk is.
 U merkt dat wij schrijvers zoeken.
 Een DTP'er — u weet wel: gazetjes maken op
 de computer — zou ook niet slecht zijn. En
 fotografen en katoenisten moeten ook niet
 bang zijn. Iedereen is welkom. Wat u nog niet
 kent, leren we u wel.
Veto, 's Meiersstraat 5

Germania's Literaire Wedstrijd

Brems weer in de jury

Penneridders aller universiteiten, verenigt uw zinnen en scherp uw tekstverwerker. Al sinds mensenheugenis is Germania op zoek naar literair talent teneinde voornamelijk de eigen kursussen Nederlandse Letterkunde anno 2002 voldoende te stofferen. Voor dat snode doel maken zij gebruik van een heuse Interuniversitaire Literaire Wedstrijd.

De Interuniversitaire Literaire Wedstrijd begon nochtans veertien jaar geleden op eerder kleine schaal. De eerste edities waren enkel voor Leuvense studenten en er bleken vooral germanisten aan deel te nemen, een euvel dat trouwens in de geschiedenis van de organisatie wel vaker de kop op stak.

Blockers

Geleidelijk aan werd de competitie interuniversitair opgezet. Op het einde van de jaren '80 namen de KU Leuven, de Kulak, het toenmalige Ufsal en de Antwerpse universiteit UIA en Ufsia deel. Ondertussen veranderde er veel. Ufsal werd KU Brussel, en ook de andere Vlaamse uniefs — de heidense VUB en RUG — mochten zich in dit literaire strijdpark storven.

De jongste jaren leverde deze uitbreiding resultaten op in die zin dat niet langer alleen Leuvense germanisten de prijzen wegkaapten, maar dat ook Gentse kollega's en studenten van andere faculteiten en studierichtingen, zoals psychologie, filosofie of natuurwetenschappen, maar ook bijvoorbeeld TEW, aan de haal konden gaan met het geld.

Net als vorige keren hebben de brave luiden van Germania dit jaar voor

een niet onaanzienlijke geldelijke compensatie voor uw schrijversleed gezorgd. De wedstrijd wordt, zoals voorheen, ingedeeld in twee categorieën: proza en poëzie. In elk van deze categorieën is er 20.000 frank voor de winnaar, 10.000 frank voor de tweede en 5.000 voor de derde. Wel wordt steeds een deel van dit prijzengeld in natura uitbetaald. Het gaat hier niet om een bezoek bij de kapper maar om boekenbonds en abonnementen op niet nader te noemen Vlaamse tijdschriften. Bij Germania hopen ze dat u daar niet op afknackt.

Ook wij gaan daar nu even van uit en stellen dus: u wil deelnemen. Dan blijft de vraag natuurlijk: hoe kan ik die twintigduizend popsen binnenrijven. Er zijn alvast een aantal voorwaarden waaraan uw inzending formeel dient te voldoen. De geëksalterde poëten zullen zich enigszins moeten beperken want in de categorie poëzie mogen niet meer dan drie gedichten ingeleverd worden. Ook wrieters-blockers krijgen het moeilijk: drie is tegelijk immers het minimum. Voor proza verwachten de juryleden een verhaal van drie tot vijf bladzijden.

Ook de kopiecentra zullen gouden zaken doen tot en met 15 februari (de uiterste inzendingdatum), aangezien de inzendingen in zevenvoud en getypt

moeten worden ingeleverd. En indien u voor dit inleveren liever niet naar de Beekstraat 97 in Kortrijk rijdt, kan u uw inzending ook deponeren bij Melissa Przygoda, Amerikalaan 3 te Leuven. De teksten dienen ondertekend te zijn met een pseudoniem. Bovendien moeten bij elke inzending twee postzegels van zestien frank en een gesloten enveloppe gevoegd worden met daarin de volgende gegevens: pseudoniem, naam, adres, geboortedatum en telefoonnummer. Het adres van uw kapper mag u achterwege laten. Pas op: enkel Nederlandstalige, niet eerder gepubliceerde, nergens in de prijzen gevallen en uiteraard plagiaat-vrije inzendingen komen in aanmerking. Laat uw Max Havelaar dus maar in de kast staan.

Kappers

Uw aldus ingezonden werkstukken zullen beoordeeld worden door een deskundige en representatief samengestelde jury, bestaande uit twee studenten (Johan Rooms en Isabel Albers, de organisatoren van vorig jaar), twee profien anekts literatuurspecialisten (Hugo Brems die een vaste waarde is geworden in de literaire wedstrijd en Anne-Marie Musschoot) en twee schrijvers (die bij het ter perse gaan van deze Veto nog niet gekend waren).

De winnende inzendingen worden traditioneel gepubliceerd in een door Germania in eigen beheer uitgegeven bundel, en komen soms ook in Veto aan bod. Maar desgevallend kan u daartegen ook in beroep gaan.

Tom Dams
Peter Van Rompae

Voor meer informatie kan u terecht bij Katrien Van den Goor, Dagobertstraat 65, tel. 20.64.22.

VETO T-SHIRTS

U kan nog steeds Veto T-shirts kopen aan 250fr. in onze boetiek op 's Meiersstraat 5. U kan ze zelfs passen, al is er maar één maat (XL) en zijn er geen pastotjes. Ook abonnees kunnen er centje bestellen door storting van 300fr (250+50 verzendingskosten) op rekening 001-0959719-77. Ontvangst binnen de 2 weken. De rest heeft ongelijk.

Het Stuc en de camcorder

Beelden uit de huiskamer en paddestoelen op de buis

Enkele jaren geleden waren video en televisie nog het privilege van de grote omroepen. Met het op de markt komen van goedkope en eenvoudige apparatuur is daar verandering in gekomen. Niet alleen schieten de regionale omroepen als paddestoelen uit de grond, maar bijvoorbeeld ook thuis wordt het gezin niet meer vereeuwigd op foto maar op video. Het Stuc besteedt deze en de volgende maanden aandacht aan de nieuwe evoluties.

De beschikbaarheid van videomateriaal nam vooral in de Verenigde Staten massale proporties aan. Dat leidde onder andere tot het grote succes van 'America's funniest home movies', bij ons vertaald als 'Videodinges'. Het is een typisch voorbeeld van een belangrijke trend binnen de media: het etaleren van het privé-leven voor een groot publiek. Een trend die zich eveneens doorzet in praatprogramma's als Luc, het Eenzame Hartenburo of de reportages van Jambers. Zowel bij de makers als bij het publiek dringt de vraag zich op hoever men hierin kan gaan en wat de effecten zijn. Reacties waren er dan ook meer dan genoeg. Zo was er het schandaal rond een uitzending over pedofilie op VTM of de massa's geschokte lezersbrieven die op sommige gesprekken in Luc volgden.

Goedkope videoapparatuur kan echter ook voor heel andere doeleinden gebruikt worden. In Amerika is er een waar video-activisme ontstaan, waarbij sociale, culturele of ecologische verenigingen hun (protest-)stem laten horen met videobeelden. Waar andere niet-commerciële verenigingen gebruik maken van relatief goedkoop en gemakkelijk te produceren gedrukt materiaal, doen zij het via amateuristische beelden.

Moord

De camcorder is de nieuwste trend in deze evolutie. Videokamera en videorecorder worden hier in één toestel verenigd. Over de tegenstrijdige mogelijkheden en effecten van de camcorder gaat de lezing 'camcorderevolutie' op 24 januari in het Stuc van Herman Asselberghs, hoofdredacteur van Andere Sinema.

Kenmerkend voor de camcorder is dat de opgenomen beelden onmiddellijk worden afgespeeld zonder enige montage. Voor het Franse televisie-

stuc maken het niet bepaald een aangename kijkervaring. De duur die in zijn realiteit wordt weergegeven lijkt voor de kijker, die in tegenstelling tot de videomaker onbeweeglijk aan zijn stoel gekluisterd is, ook nog veel langer dan hij in werkelijkheid is.

Het gegeven is dan ook eerder interessant op theoretisch vlak, in de discussie over de verhouding tussen camera en werkelijkheid. Als film op zich worden deze werken pas boeiend op het moment dat de videomaker toevallig iets of iemand interessants voor zijn lens krijgt. De rest van de tijd zijn ze vervelend en ergerlijk. De kijker doet er dan beter aan uit zijn stoel op te staan en zelf de werkelijkheid te gaan observeren.

Karen De Pooter

Op maandag 17 januari geeft Philippe Grandrieux een uitzending en worden 'Berlin' van Kramer en 'Dallas-Texas' van Kobland vertoond. Herman Asselberghs praat op 24 januari over de 'camcorderevolutie'. Daarna volgen vertoningen van 'Histoires' van Grandrieux en 'Scolstice d'Hiver' van Hill.

Proefexamens blokken, ach, het is allemaal maar een kwestie van de juiste kontekst, zoals onze medewerker hier op effectieve wijze illustreert. Tip van onze man voor zijn rakkertjes: ter stimulering van het denkproces kunnen een beetje vuile voeten wonderen doen. Maar dat kunnen de lieflijke dames van onze hostgroep ook. Onze man zijn drankje verserven, zo ver willen ze echter niet gaan. Zijn voetjes, zo vermoeden wij.

Foto Frank Viaene

Spraak

vervolg van pag. 1

dit Vlaams vlaggeschip indachtig, waren deenkrachten toch moeilijk in de plooi te houden bij deze voorzitterskeuze. Acco-direkteur Luc Van der Velpen, rechtendekaan Herbots en BRIN-administrateur-generaal Goossens waren de overige juryleden.

Het nivo van de kandidaten lag over het algemeen een stuk hoger dan vorig jaar. Een echte uitschieter ontbrak echter. Kandidaten die voor honderd procent afgingen, zorgden toen — op een andere manier dan — ook

Jeroen Overstijns

KI PARTNERS

STUDENT

Is de Kerstperiode een streep door je rekening?

VERDIEN TOT 350 FRANK PER UUR

BIJ KI PARTNERS

- Werk mee aan een PR-actie
- Kies zelf de dagen waarop je komt werken
- Vooral avond (17h30-20h30) en/of week-end
- Ben je vrij in Januari, februari, ... ?

Ben je tussen 18 en 25 jaar en doe je hogere studies?

Bel **02/513.29.05** van maandag tot vrijdag tussen 12 en 13 of 16 en 18h. Ref.100-026

Scorpio op donderdag

Scorpio is als de Tour de France. Wanneer de renners met veel zweet en puffen — steeds van plan om af te haken — de top hebben bereikt en van een overheerlijk uitzicht kunnen genieten, storten ze zich terug in een diep dal en dreigen zo nu en dan uit de bocht te gaan. Sommigen doen dat ook echt. Scorpio op donderdag is een bergrit met aankomst bergop, waarbij de sprint lichtjes bergaf gaat. Diepe dalen en hoge toppen.

Het programma *Flippen bij de Bakker* zou volgens de programmaprochure om 16 u de non-stop-programmatie moeten aflossen. Toen wij luisterden viel daar niet echt veel van te merken. Stevige muziek maar slechte presentatie, weinig of geen informatie en domme bindteksten in het dialect: "Ge droait een klein stroetje in, ne muur. Twie rijzige kerels komen oep e af. Ge kunt e allien maar loaten vallen." Wij zouden de makers van dit al dan niet non-stop-programma ook willen laten vallen. Toen de kassette na ongeveer veertig minuten gedaan was en we een tiental seconden niets te horen kregen, wisten we het zeker. Hier werd een non-stopprogramma uitgezonden. De tweede kassette was trouwens beter.

Om vijf uur staat *Maneuvers* op het programma. De makers brengen eigenzinnige compilaties die niet echt beperkt lijken te zijn tot een bepaald genre. Zo was er dit jaar bijvoorbeeld een maneuver met Nederlandstalige muziek waarin zelfs Robert Long werd gespeeld. Niet direct de doorsnee-Scorpiomuziek, niet altijd even geslaagd, maar toch een aardige poging om een interessant programma te maken. Vorige week kregen we onder andere *Paradise Lost*, *Mano Negra* en *The Smiths* te horen. Als u niet van deze groepen houdt, kan u daar overigens iets aan doen. Binnenkort krijgen luisterraars elke twee weken in het "Maneuver" de kans om zelf hun favoriete tien platen te komen voorstellen.

Tussen zes en acht zitten achter-eenvolgens de programma's *Zanzibar* en *Peanuts*. Die hebben we spijtig genoeg gemist. In de Alma spelen ze immers Radio Sinaal. *Sumo* laat van acht tot negen uur theater en dans aan bod komen. Men staart zich niet blind op Leuven en werpt ook een blik op wat er op andere Vlaamse podia gebeurt. Het programma, dat ontstaan is op initiatief van mensen van cultuurwetenschappen, biedt naast een lokale cultuuragenda ook interviews aan met mensen uit het theatermilieu. De makers passen de muziek aan het onderwerp aan. Gaat het over Afrikaanse dans, dan speelt men bijvoorbeeld iets van Kanda Bongo Man of van de Afrikaanse jazzpianist Abdullah Ibrahim. Een van de hoogtepunten van de donderdag.

Daarna volgen twee uren *Dwaallicht*, een programma dat al jaren tot het beste van Scorpio behoort. De presentatie is sfeervol en bijzonder professioneel. De muziek zit meestal ergens tussen avant-garde en modern klassiek. Wim Mertens, Michael Nyman, Satie, John Zorn en Cro Magnon zijn enkele namen die aan bod kunnen komen.

Na *Dwaallicht* komt het *Eerste Oordeel*, dat van elf tot twaalf klassieke muziek voorschotelt. De presentatie is steeds goed verzorgd, met vaak een historische situering van het stuk dat gedraaid wordt. Het programma probeert gewaardeerd te zijn: een fragment uit de opera *Tristan und Isolde* van Richard Wagner volgt moeiteloos na een pianosonate van Chopin.

Met *Dizins* duikt Scorpio om middernacht de vrijdag in. Tot één uur wordt er zwoele dub gebracht. De muziek is goed maar wordt verknogd door de presentator, die er doorheen praat alsof hij net een heerlijke joint gerookt heeft. Het is een programma dat lekker verderloopt, maar waar zo nu en dan een stoorzender even alles uit balans trekt. (pvt)

Scorpiopresentator Jan Vandenheuvel over zijn platenkollektie "Bij elfduizend ben ik gestopt met tellen"

Foto Karel De Weerd

Als u op zondagavond van acht tot tien uw radiotoestel op 106 fm afstelt, hoort u Jan Vandenheuvel in de 'Honderdjarige Oorlog' uitleg verstrekken bij een snuifje uit zijn immense platenkollektie. Vandenheuvel is een platenverzamelaar die op het maniakale af op zoek gaat naar exemplaren die in zijn kollektie ontbreken. Veto ging op zoek naar Vandenheuvel. Een uniek exemplaar.

Veto: Mag ik u vragen hoe u bij Scorpio terechtgekomen bent?

Vandenheuvel: «Via een vriend die zin had om een programma te beginnen, maar geen zin had om het alleen te doen. Wij hadden een concept uitgewerkt om telkens rond een thema te werken. Het was de bedoeling om dat twee uren te doen maar er was toen maar één uur vrij. Die vriend heeft toen gezegd: "Voor één uur kom ik niet" en dus heb ik het maar alleen gedaan. Ik was toen geen student meer in Leuven. Ik had wel al gewerkt bij de Brusselse lokale radio fm Brussel.»

Veto: Vind je dat er veel veranderd is in die jaren?

Vandenheuvel: «Ik vind van niet. Het is bij Scorpio misschien iets losser geworden. Toen ik erbij gekomen ben, zodat vijf jaar geleden, had je de laatste stuipreukingen van wat nogal eens de laatste garde genoemd wordt (Het gaat hier om mensen zoals Bruno Wynendaele en Hilde Walschaert die nu beiden bij Radio 1 werken, nvdr).»

Gigantisch

Veto: Je hebt ooit eens een aanbieding gekregen van de BRT. Waarom heb je die niet aangenomen?

Vandenheuvel: «Dat zou een combinatie geweest zijn van in de diskoteek werken en stilaan beginnen programmeren. Ik ben daar uiteindelijk niet op ingegaan omdat ik vast werk heb. Het zou immers maar parttime geweest zijn. Dan moest ik dus ook op mijn huidige werk deeltijds gaan werken. Omdat ik niet graag voor twee bazen werk, heb ik besloten het niet te doen. Als je bij de BRT gaat programmeren, zit je ook binnen een welomlijnde structuur te werken. Je bent niet vrij in wat je doet. Bij Scorpio daarentegen kan je doen waar je zin in hebt.»

Muziekkursus

Volgend semester organiseert het Stuc i.s.m. Kultuurraad opnieuw muziekkursussen. Op gebied van jazz is er gitaar, piano, zang voor beginners, bas, drums en saxofoon. De cursussen richten zich tot muzikanten die de basistechnieken van hun instrument onder de knie hebben. Daarnaast is er ook nog een cursus gitaar voor beginners. De inschrijvingen beginnen op maandag 24 januari om 12.00 u stipt. Een folder met informatie over het waar en wanneer van de cursussen kan bekomen worden op het Stuc-onthaal.

iets te doen. Dat was eerder kleinschalig. De eerste keer was het zelfs in een keldertje. Daarna kregen we wel artiesten en toeschouwers uit Brussel, Hasselt, Antwerpen en Gent. Dat hebben we een paar jaren gedaan. De mensen die kwamen, gingen ervan uit dat wie op die dag iets doet toch wel iets bijzonders moet brengen. We hebben bijvoorbeeld Sigmund und Sein Freund gehad vooraleer die platen maakten, en die we toen alleen maar kenden van kassetten. Company of State heeft ook twee keer een optreden gegeven. Daarnaast waren er mensen uit het Brusselse die theater en muziek combineerden. Er waren er ook nog die met tapes zaten te werken toen dat echt nog niet voor de hand lag. Het was niet altijd even hoogstaand maar wel heel plezant.»

Mensen

Veto: Zijn er platen waarvan je heel blij bent dat je ze hebt kunnen bemachtigen?

Vandenheuvel: «Ik heb jarenlang zitten zoeken naar een singeltje van Kris De Bruyne. Het gaat om een versie van Klein Klein Kleuterje. Ik heb nu gezien dat het op zijn compilatie staat. Het zal een vreugdevol moment zijn als ik die koop. Maar dat dringt niet. Ik koop die binnenkort wel eens.»

Veto: Je vindt het blijbaarder niet belangrijk dat platen zeldzaam zijn of niet.

Vandenheuvel: «Nee, de bootlegs die ik heb, kan ik waarschijnlijk op mijn vingers tellen. Mijn allerduurste heeft me duizend frank gekost. Dat was eigenlijk een stommeit want veel nummers daarvan zijn later terug uitgebracht. Het was een compilatie met originals die door de Cramps gecoverd waren. Ik vind het niet nodig om daar waanzinnige sommen aan uit te geven.»

Veto: Wat vind je van de huidige evolutie in de muziek?

Vandenheuvel: «Ik ben ik er behoorlijk tevreden over. Er gebeurt nog steeds van alles. Niets is echt nieuw natuurlijk, maar dat is ook nooit zo geweest. De dansmuziek die nu gemaakt wordt, is nog altijd interessant. Er wordt bijvoorbeeld nog steeds leuke acid jazz gemaakt. Elk genre wordt natuurlijk ingehaald. Grote platenmaatschappijen springen erin rond en de harde hoekjes af. Anderzids raak je er als luisteraar ook wat op uittekenen. Met punkingsingels was dat ook zo. In het begin kocht ik elke punksingel die ik kon bemachtigen. Dat waren er toen gelukkig niet veel. Na een tijd was er echter zoveel dat onder die noemer verkocht werd dat het niet meer mogelijk werd om het allemaal bij te houden.»

Veto: In hoeverre verschilt wat jij doet van postzegels verzamelen?

Vandenheuvel: «Ik verzamel nog altijd muziek. Vanaf het moment dat je persingen begint te verzamelen, behoort je tot de postzegelverzamelaars. Maar bij mij gaat het enkel om de muziek.»

Veto: Er zijn ook mensen die enkel postzegels verzamelen die ze mooi vinden.

Vandenheuvel: «Wel, bij die groep wil ik gerust horen.»

Peter Van Rompaey

Veto: Doe je nog andere dingen met muziek?

Vandenheuvel: «Als je hiermee muziek spelen bedoelt, moet ik negatief antwoorden. Ik ga wel naar concerten. Vroeger hebben we er ook zelf georganiseerd. Het ging dan om heel kleine concerten. Wij hebben ooit Deaf gedaan, een Nederlandse semi-hardcoregroep. Dat ging heel luid, want in de zaal zelf zijn er glazen van de planken getrild. Er zijn toen mensen uit de zaal gelopen en in het kafee voor de zaal gaan zitten, maar zelfs daar konden ze niet met elkaar praten omwille van het lawaai. We hadden toen voor een zeer goede klankinstallatie gezorgd. Daaraan hebben we mooi onze broek gescheurd, maar het was wel een goed optreden. Deaf had iemand van Core als PA-man meegebracht en die heeft alles uit de installatie gehaald wat erin zat zonder dat er enige vervorming optrad.»

«We hebben ook nog een festivalletje op hetzelfde ogenblik als Torhout Werchter georganiseerd. Dat is ontstaan toen ik met een vriend samenzat en we geen zin hadden om naar Werchter te trekken. Het was in de periode dat het altijd U2 en Simple Minds was. Wij vroegen ons af of er niets anders te doen was op die dag, want dat zou toch iets speciaals moeten zijn: een optreden op de dag van Werchter. We zijn dan begonnen rondneuzen en er was niks. Er gebeurt zo goed als niets op die dagen, tenzij Open Tropen de laatste jaren.»

«Dan hebben we besloten om zelf

meer dan tienduizend platen te kopen? Vandenheuvel: «Je mag ten eerste al niet de berekening tienduizend maal vijfhonderd frank maken. Ik heb immers de meeste platen veel goedkoper gekocht op beurzen en uitverkoop. Bovendien komt er een deel van het geld terug omdat ik wel eens op vijfven draai. Ik draaide in Leuven bijvoorbeeld op de eindruif van het Stuc en in Brussel op Klinkende Munt. Meestal draai ik niet voor het gewone publiek. Ik heb er de feeling niet voor. Om even op dat geld terug te komen: als er iemand opmerkt dat er veel geld insteekt, antwoord ik dat mijn auto tegen de muur staat. Ik rijd niet met de auto. Ik vermoed wel dat er een aantal mensen zijn die mij goed gek vinden.»

Veto: Ga je op zoek naar bepaalde genres als je platen gaat kopen?

Vandenheuvel: «Niet echt. Ik heb natuurlijk wel een aantal lievelingsgenres. Reggae is er zo een. Ook dansbare wereldmuziek en minimal music: repetitieve muziek waarvan Philip Glass misschien wel de bekendste vertegenwoordiger is.»

Veto: Denk je dat je eigen normen of criteria hebt waaraan een goede plaat moet voldoen?

Vandenheuvel: «Ik denk dat ik slechts één criterium heb: vind ik het mooi of niet. Als ik het niet mooi vind, koop ik het niet. Misschien is ook het anders klinken van platen belangrijk. Verrast het mij of niet? Maken ze indruk of niet? Misschien zou ik eens moeten nagaan of ik de platen die ik vroeger goed vond omdat ze anders klonken nu nog steeds goed vind.»

advertentie

CAFE ASIA

DADARIO

Ravenstraat 21-23, 3000 Leuven. Tel 016 29.01.26

Beleidsnota van Derycke over inheemse volkeren Nog veel te doen

1993 was door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Inheemse Volkeren. Veel is daar misschien niet van te merken geweest, maar de betrokken organisaties zijn in ieder geval van plan het daar niet bij te laten.

Het Internationaal Jaar van de Inheemse Volkeren resulteerde in België in een nota van staatssecretaris voor ontwikkelingsamenwerking Derycke, die normaal deze week aan het parlement voorgelegd wordt. Met die nota wil Derycke voor het Belgische beleid "nieuwe akzenten" leggen. Die nieuwe akzenten zijn tweevoudig. Enerzijds betreft het een grotere bezorgdheid over in hoeverre de mensenrechten in het betrokken land nageleefd worden, anderzijds wil men ernaar streven om via ontwikkelingsamenwerking bij te dragen tot een ruimere politieke participatie van de bevolking, en dus democratisering.

Mondig

Nu is het evenwel al een tijdlang zo dat in de samenwerkingssakkoorden met de verschillende landen klausules ingeschoven worden over mensenrechten. Het internationaal jaar van de Verenigde Naties plaatste de hele kwestie echter nog veel nadrukkelijker op de voorgrond. De inheemse bevolkingen behoren telkens tot het allerarmste deel van de maatschappij. Ze hebben slechte toegang tot de basisvoorzieningen en bijgevolg zijn zij ook het minst mondig en het slachtoffer bij uitstap van regimes die liever aan iets anders denken dan aan mensenrechten. Hetzelfde geldt voor de politieke participatie. Zo gaat het meestal om volkeren met een eigen taal en cultuur die totaal verdrongen wordt door de heersende en van het Westen overgenomen manier van leven. Onderwijs in de eigen taal is zo goed als onbestaande.

De initiatieven die als respons hierop ontstonden in België werden door het staatssecretariaat voor Ontwikkelingsamenwerking gegroepeerd rond een vijftal projecten. Allereerst is er de stuurgroep, die de specifieke taak had om alle activiteiten in België rond inheemse gemeenschappen te koordineren. In een tweede project zette het Abos (Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingsamenwerking) de verschillende NGO's ertoe aan om in hun tijdschriften meer aandacht te besteden aan de problematiek. De bedoeling hiervan was informatief en edukatief naar de publieke opinie toe te werken.

Een volgend luik behelst de bilaterale samenwerking. Wat dat betreft werkt het Belgisch beleid met zogenaamde 'koncentratie landen'. Het woord lijkt misschien wat vreemd, maar uiteindelijk wil het niet meer zeggen dan dat men de lopende programma's probeert te richten op een beperkt aantal landen. De bedoeling hiervan is versnippering tegen te gaan. Tot de concentratie landen in Latijns-Amerika behoren nu precies Bolivia, Ecuador en Guatemala. Dat zijn landen waar minimum veertig

procent van de bevolking bestaat uit inheemsen.

Ten vierde komt ook nog de milieuproblematiek aan bod. Als resultaat van de Uncecd-konferentie in Rio in 1992 werd daar het zogenaamde Agenda 21 opgesteld. Dit document bevat alle besluiten van de konferentie die nieuwe wegen moeten aangeven voor een duurzame ontwikkeling. Sommige daarvan hebben betrekking op inheemse volkeren. Voor het beleid hier betekent het onder andere dat de vermindering van de schuldenlast anders aangepakt zal worden. Als een bepaald land een kwijtschelding van zijn schulden krijgt, zal het voortaan een even groot bedrag in lokale munt moeten binnenbrengen in een 'tegenwaardefonds'. Met dat fonds worden projecten op poten gezet voor de armste bevolkingsgroepen en de inheemsen. Op die manier gaat het geld het land niet uit. Omdat het geld in lokale munt kan blijven, wordt de eigen economie er bovendien door versterkt.

Een laatste aspect betreft het Inheemse Fonds. Dit werd in het leven geroepen op de Ibero-Amerikaanse conferentie die plaats vond in juli 1992 in Madrid. Het fonds neemt het op voor de inheemse volken in Latijns-Amerika en de Caralben. Konkret komt het erop neer dat de verschillende inheemse organisaties bij het fonds voorstellen kunnen doen in verband met bepaalde projecten. Het fonds gaat die vervolgens onderzoeken op hun haalbaarheid, ze indien nodig verder voorbereiden en daarna ook evalueren. Een belangrijke neventaak daarbij is het verstrekken van informatie aan regeringen en instellingen.

Lastig

Maar bovenal moet het fonds ook zorgen voor financiële bronnen. België heeft hieraan bijgedragen door een startpremie van een half miljoen frank te verlenen. Op die manier wordt België echter ook lid van de algemene vergadering van het fonds,

wat betekent dat het inspraak krijgt in het bestuur. Om verder effectief lid te worden van de uitvoerende raad is een grotere bijdrage nodig. Er is daarvoor wel een bedrag van vijftig miljoen frank vrijgemaakt, maar dat is voornamelijk niet doorgestort naar het fonds zelf.

De werking van het fonds loopt evenwel niet van een leien dakje. Aanvankelijk was het opgevat als een samenwerking tussen drie partners, de westerse donors, de regeringen van de ontwikkelingslanden waar inheemse volkeren wonen, en de inheemse gemeenschappen zelf. Opdat de participatie van die laatste niet bij een formele bepaling zou blijven steken, is het onontbeerlijk dat zij hun vertegenwoordigers zonder inmenning kunnen kiezen. Maar voor de regering van Ecuador bijvoorbeeld was zoiets allesbehalve evident. De afgevaardigde van de nationale overkoepelende organisatie van de indianen heeft er nooit de toestemming gekregen om zijn functie op te nemen.

Daarom

Op het eerste gezicht lijkt de hele beleidsnota van Derycke wel een aantal voorstellen te formuleren. Nochtans werd ze bij Kwia, de Steungroep voor inheemse volkeren die in Vlaanderen de kwestie van de inheemsen ter harte neemt, vrij kritisch onthaald. Het merendeel ervan zal trouwens makkelijk dode letter blijven. Maar Kwia heeft ook op andere vlakken kritiek. Kwia vindt dat de Belgische regering nog steeds veel te passief blijft. Zo had het internationaal jaar eigenlijk onder het ministerie van Buitenlandse Zaken moeten vallen. Dat heeft de minister echter geweigerd zodat alles doorgeschoven werd naar Ontwikkelingsamenwerking. In feite betekent dit dat men de politieke implicaties ervan niet onder ogen wil zien. Het probleem van de inheemse volkeren wordt afgehandeld als 'kultureel aangepaste ontwikkelingsamenwerking'.

De redenering van Buitenlandse Zaken daarentegen is dat zij er eigenlijk maar weinig mee te maken hebben vermits we op ons grondgebied geen inheemse volkeren kennen. Kwia is het daar helemaal niet mee eens. Zij stellen dat al wat hier gebeurt wel degelijk zijn weerslag heeft op inheemse volkeren elders in de wereld,

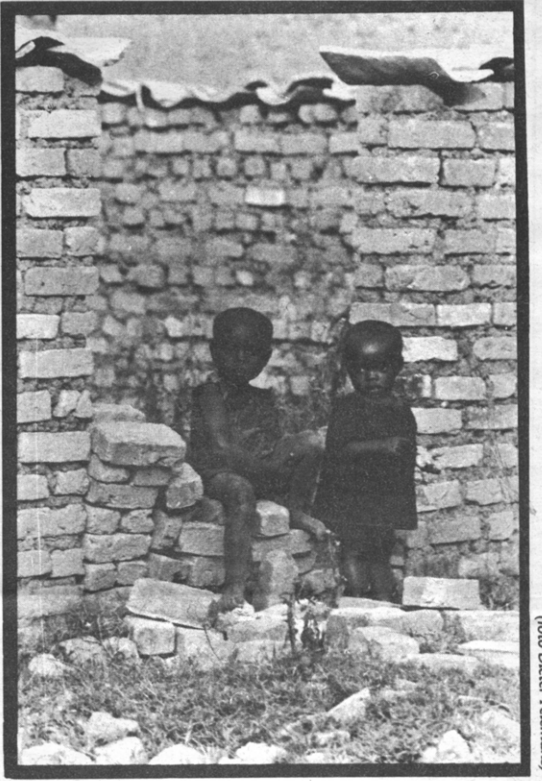
en meestal niet ten goede. Bovendien is dit het effect van het gezamenlijke Belgisch beleid en kan het dus niet opgelost worden binnen het kader van de ontwikkelingsamenwerking alleen. Kwia is daarom van mening dat er een nota moet opgesteld worden door de eerste minister zelf.

Stem

Voor die nota heeft de organisatie in elk geval al een aantal concrete eisen uitgewerkt. Die omvatten bijvoorbeeld het stopzetten van kernproeven, die steevast plaatsvinden op het grondgebied van inheemse bevolkingen. Maar ook de stem die België in de Wereldbank heeft, moet aangewend worden om grootschalige projecten als stuwdammen die inheemsen bedreigen, tegen te houden. Kulturele eigendommen moeten teruggevegen

Serge Franchoo

Wie meer informatie wil, kan altijd terecht bij Kwia, Steungroep voor inheemse volkeren, Brughelstraat 31-33, 2018 Antwerpen. De mensen hebben telefoon, 03/218.84.88, en fax, 03/230.45.40.

(foto Dieter Teymans)

De Couvreur's 'Meer rendement' Energofielen moeten renderen

Het boek 'Meer rendement, een merkwaardige visie op een merkwaardig bestel' is een merkwaardig boek. De auteur, Giedo-Henri M. De Couvreur is voorzitter van de Studievereniging voor Alternatieve Energieomzetting, beter bekend onder de naam 'energo-fielen'. Een dergelijk iemand zou op zijn minst toch een vernieuwende visie op een aantal maatschappelijke uitdagingen mogen hebben.

De titel van het boek doet op het eerste gezicht vermoeden dat we hier te maken hebben met de zoveelste publicatie voor managers die wanhopig op zoek zijn naar 'meer rendement'. Alhoewel hier het rendementsbegrip inderdaad centraal staat, zullen managers na het lezen van het boek zich toch enigszins bedrogen voelen.

Reklame

De auteur wil 'rendement' vanuit een veel bredere gezichtspunt bekijken: "Willen we uit de huidige moeilijke situatie weg, dan is het meer dan noodzakelijk dat we niet alles enkel door een economische en technologische bril bekijken, maar tevens door een antropologische, ecologische, fiscale, psychologische, sociologische, seksuologische, filosofische, politieke... en dan niet alles los van elkaar, maar in verband."

Het hele rendementsvraagstuk wordt door de auteur vooral geïllustreerd aan de hand van de energie-diskussie. Volgens de auteur is het onmiskenbaar dat wanneer we naar het energiegebruik kijken, we moeten

vaststellen hoe 'onrendabel' daarmee in onze maatschappij omgesprongen wordt. De Couvreur zoekt de verklaring hiervoor onder andere in een overdedering drang naar specialisering. Hierdoor gaan de onderlinge banden tussen economie, techniek, mens en milieu onherroepelijk verloren.

Hij is het ook allerminst eens met de manier waarop er in onze maatschappij met de verschillende disciplines omgesprongen wordt. "Wat de energie betreft, valt er nauwelijks over een beleid te spreken omdat de onkunde zo groot is dat men maar meedriift op reclame en van horen-zegen en niet-te-weten-hoe en zijn huik naar de wind hangt." Ook de ekonomie wordt hard aangepakt.

Suicidair

De Couvreur verzet zich ook — in de traditie van de klub van Rome — tegen een blind vooruitgangsgeloof, een blind geloof in niet-duurgelofte economische groei die de grondstofreserves met uitputting bedreigt. Een naief geloof ook dat denkt dat de ver-

woesting die door de techniek en de wetenschap aangericht wordt, door de techniek zelf zal worden hersteld. Hij vindt een dergelijk denken te simpel: "Hoe zou men de Amazonewouden, waar fauna en flora zich gedurende duizenden jaren ontwikkeld hebben, met een magisch toverwoord of een technische formule kunnen herstellen? (...) Wint de huidige stand van 'de techniek' wel terrein op de woestijn in de Sahel-landen?"

Zeemeermin

Globaal pleit De Couvreur voor een konsekvent doorgevoerd ecologisch 'kringlopenkenn'. Als voorbeelden worden het werken met hernieuwbaar materiaal, bijvoorbeeld hout, en de hernieuwbare energiebronnen, zoals zonne-energie, uitgewerkt. Milieuvriendelijkheid is daarbij niet alleen een kwestie van zuiver energieverbruik, maar ook van inplanting, urbanisatie, estetik, materiaalgebruik of bewonersgedrag. Een ekonomie die ecologisch verantwoord wil zijn moet dan ook rekening houden met een dergelijk kringlopende, anders is ze op lange termijn suicidair.

Doorheen heel het boek valt het op hoe De Couvreur zijn rendementsdenken op een bevattelijke manier uit de doeken doet. Maar wat het boek daardoor wint aan begrijpelijkheid, gaat vaak verloren door het heel eigen taalgebruik en het gebruik van 'sigels', verwijzingen naar voorlopig nog niet gepubliceerde boeken.

Diezelfde excentriciteit vind je ook terug in de lay-out en de presentatie van het boek. Naast heel wat interessante tabellen bevat het tientallen vreemde en frivole computertekeningen, waaronder enkele afbeeldingen van stoormerintjes en zeemeerminnen. Alles is gedrukt in blauwe inkt op kloorvrij papier en de bladwijzer bevat de eerste zeven van in totaal honderd twintig noten.

Draad

Samengevat kan dus wel gesteld worden dat 'Meer rendement' alvast uitstijgt boven de grijze middelmaat van milieuboeken die de boekenmarkt overspoelen. Wie op zoek is naar nieuwe wetenschappelijke feiten als verklaring voor de ecologische crisis, komt echter bedrogen uit. Ook als naslagwerk zit het boek volgens een te eigen logika in elkaar om gemakkelijk hanteerbaar te zijn. Een zeer uitgebreide trefwoordenlijst probeert dit euvel wel enigszins op te vangen. De grootste verdienste van het boek ligt echter vooral in de verduidelijking van de talloze interessante banden tussen de verschillende wetenschappelijke domeinen. Nieuw, maar even eigensinnig daarbij — en enig in zijn soort — is het consequent doorgedreven rendementsdenken dat als een rode draad doorheen heel het boek loopt.

Pieter Vandekerckhove

Het boek 'Meer Rendement, een menswaardige visie op een merkwaardig bestel' werd uitgegeven bij Mondo vzw in de reeks 'Op het einde van de XXe eeuw'. Het boek kan besteld worden bij Dialoog vzw, Blijde Inkomstraat 109, Leuven, 23.26.49.

**Tikkantor
Devano**
016/490.890

**Tekstverwerking
Laserprinting ★ Lay-out
Tekstinbreng**

Boeken, tijdschriften,
cursussen, thesissen, ...

**Gespecialiseerd in
wetenschappelijke materies
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring**

NIEUW ADRES
T. & K. Van Nooten-Dehaes
Lodewijk van Velthemstraat 31
3020 Herent (Veltem-Beisem)

advertentie

Twijfels op het Kongres voor Kommunikatiewetenschap "Vroeger waren de massamedia per definitie verdacht"

De grote leegte van de hoge cultuur

Foto Karel De Weerd

Het gebruik van de media wordt steeds omvangrijker en dat bezorgt communicatiewetenschappers heel wat kopzorgen. Want hoe moeten we omgaan met het toenemende geweld in films, met soap-series, roddelbladen en Michael Jackson? Op het veertiende Kongres voor Kommunikatiewetenschap dat deze week plaatsvindt, stelt men zich vooral vragen over de amerikanisering van Europa. Veto ging in discussie met professor Gust De Meyer, docent populaire cultuur en muziekindustrie aan de KU Leuven.

Veto: Tijdens de voorbije Gatt-besprekingen bleken de media een van de belangrijkste struikelblokken. Media is echter een cultuurproduct, en met onder andere de oorlog in ex-Joegoslavië zijn vragen rond culturele eigenheid aan de orde van de dag. Of wordt culturele identiteit als alibi gebruikt in een economische discussie?

De Meyer: «Ja, ik denk het ook. Ik denk dat achter die zogezegde belangstelling voor culturele eigenheid in de eerste plaats economische bekommernissen spelen.»

Veto: In het kader van de Gatt werd er in sommige media ook nogal tekeer gegaan tegen de dreigende dominantie van de Amerikaanse cultuur die als een plotwals over Europa komt rollen. Wordt die visie binnen het departement communicatiewetenschappen gedeeld?

De Meyer: «Dat zal afhangen van de personen op de fakulteit die je daarover aanspreekt. Ik zelf ben geneigd om die hele discussie nogal te relativiseren. Dat heeft niet alleen te maken met persoonlijke overtuigingen, maar ook met de sektor waar ik me in verdiep, de muziekindustrie. Wat film en televisie betreft, is het gevaar van een Amerikaanse dominantie misschien groter. Wat muziekproductie betreft, is er nog maar één grote platenmaatschappij in Amerikaanse handen. De rest is eigendom van Europeanen of Japanners. Dat bewijst trouwens dat de marxistische idee dat de cultuur bepaald wordt door de economische onderbouw volstrekt achterhaald is. Want dan zou onze top dertig tot vijftig Japanners moeten staan. Het cultuurbelief wordt blijkbaar niet meer bepaald door wie economisch dominant is.»

«Maar ook wat consumptie betreft, hebben de VS hun leidende rol verloren. De Europese Unie verbruikt op dit moment meer geluidsdragers dan de VS. Bovendien groeit die Europese markt nog steeds en wordt de kloof met de VS groter.»

Behoeft

«Daarnaast is er in Europa een proces van integratie aan de gang. Platenmaatschappijen werken samen over de landsgrenzen heen, er wordt veel meer internationaal, Europees gedacht. Ook auteursrechtenverenigingen werken Europees. Die hele trend wordt trouwens versterkt door de media, denk daarbij maar aan MTV. Van dat soort zenders wordt enerzijds gezegd dat ze te weinig Europese producten tonen, maar wanneer ze dat toch doen, wordt dat meteen verbonden met een soort van pan-Europese gedachte. Die trend schijnt stilaan weerwerk te kunnen bieden tegen de Amerikaanse muziekindustrie.»

«Bovendien richten ook de grote platenmaatschappijen zich nu op de diverse lokale muziekscènes in Europa. Vroeger produceerden die majors enkel de vlot verkopende en internationaal bekende producten. Kleinere groepjes konden hier en daar terecht bij de lokale independents. Maar de grote firma's lijken nu meer en meer geïnteresseerd te zijn in kleine, lokale of vernieuwende muziek. Voor hen is dat natuurlijk een investering, in de hoop dat de een of andere act de overstap naar het buitenland kan maken.»

Veto: Bestaat dan niet het gevaar dat muziekvernieuwers door de majors in een keurslijf worden gedwongen om export van hun muziek mogelijk te maken?

De Meyer: «Tot voor kort heerste de overtuiging dat op ogenblikken van verhoogde machts-

concentratie in de muziekproductie, er ook veel minder diversiteit was. Uit recent Zweeds onderzoek blijkt dat die stelling niet meer houdbaar is.»

Modieus

«De majors zouden integendeel zelfs een belangrijke rol spelen in het behoud en zelfs het creëren van diversiteit. Zij hebben zelf ook wel door dat ze hun eigen graf delven als ze alleen maar mainstream-muziek produceren. De majors hebben daarnaast een boel independents opgekocht en laten die toch een grote vrijheid, om op die manier nieuwe stromingen een kans te laten en eventueel op de internationale markt te lanceren. Bovendien is ook het onderscheid tussen main- en substream nog moeilijk te maken. Het is niet zo evident om daar meteen kwaliteitslabels op te plakken. De zogenaamde mainstream, neem nu de immens populaire Amerikaanse sukseszangers, betekenen toch heel wat voor onze hedendaagse cultuur. Blijkbaar is er een enorm publiek van voornamelijk jongeren dat iets heeft aan die muziek. Ze vervult voor hen een behoefte. Anders was ze er gewoon niet.»

Veto: Maar is het niet al te naïef om gewoon maar aan te nemen dat iets waardevol is alleen maar omdat het gekocht wordt?

De Meyer: «Er is inderdaad een tijd geweest dat men dacht dat muziek, teksten of films moesten geanalyseerd worden om de mensen te waarschuwen voor de demon die erin schuilde en ze zo te kunnen bekeren tot de zogenaamd hogere cultuur. Nu wordt er meer uitgegaan van het idee dat mensen uit bijvoorbeeld videospelletjes een soort van resistentie puren, een zekere kracht. Het geeft de konsument het gevoel over macht te beschikken. Of neem een serie als Dallas. Je moet daarvan niet alleen de oppervlakkige, empirische laag lezen, maar je moet dieper gaan, naar de emotionele laag die erin zit. Zo'n programma kan heel belangrijk zijn voor de kijker. Je mag de inbreng van de konsument niet onderschatten. Vroeger zag men dat proces als een eenzijdige beïnvloeding. Nu gaan we ervan uit dat de kijker zijn eigen tekst leest in zo'n cultuurproduct.»

Vijf

Veto: De volwassenheid van de burger?

De Meyer: «Noem het zoals je wil. Ach nee, ik ben daar ook niet extremen in. Maar het is wel mijn manier van denken, en ik vind het belangrijk dat er ook eens op die minder pessimistische manier over massakultuur gedacht wordt.»

Veto: Maar die elk-wat-wils-theorie is toch volledig tot de culturele goegemeente doorgedrongen, ze is niet echt nieuw meer.

De Meyer: «Het is vandaag de dag inderdaad een beetje modieus aan het worden om zo te denken. Maar alles moet gewoon gezegd worden, vind ik. En ik vind dat studenten ook maar, zoals bij de massamedia, mijn teksten moeten

lezen zoals zij ze graag lezen. Ik heb daar geen enkel probleem mee. Ik provoceer af en toe een beetje, maar iedereen mag er zelf zijn conclusies uit trekken.»

Veto: Maar als alles dan even goed is, als er geen onderscheid kan gemaakt worden en het feit of het verkoopt de waarde bepaalt, moeten bepaalde cultuurtakken dan bijvoorbeeld gesubsidieerd worden?

De Meyer: «Dat is een interessante vraag, maar ik ga er nu niet ja of nee op antwoorden. Als je naar de populaire muziek kijkt, dan denk ik dat daar inderdaad de markt ervoor zorgt dat iedereen aan zijn trekken komt. Maar of dat ook moet uitgebreid worden naar domeinen van wat men dan noemt de 'hoge' cultuur, daar spreek ik me niet over uit. Toch denk ik dat de markt meestal inspeelt op behoeften die ontstaan. Ik bedoel, als morgen gospelmuziek of country hier gewenst wordt, dan ben ik er zeker van dat de majors ervoor zorgen dat die muziek hier overmorgen te koop is.»

Veto: Maar waar het bij subsidies toch meestal om draait, is dat er wel een vraag is, maar dat die niet groot genoeg is om de kosten te dekken. Neemt dat er bijvoorbeeld 'maar' vijfduizend mensen die muziek willen.

De Meyer: «Wat de muziekindustrie betreft zijn er kleine platenlabels die gemakkelijk overleven op een kleine markt, omdat zij weinig kosten hebben. Geen gebouw en weinig personeel, omdat ze de distributie aan majors overlaten. Voor bepaalde muzieksoorten hoeft men ook helemaal geen promotie te maken. Dansmuziek, house bijvoorbeeld waar op dit moment vele kleine platenfirma's zich mee bezighouden, wordt gepromoot via de diskoteken. Natuurlijk geldt dit altijd tot op een bepaald niveau. Voor vijfman kan men geen plaat produceren.»

Telkens

Veto: Toch lijkt het onmogelijk om termen als 'hoge cultuur' en 'lage cultuur' of 'kwaliteitsverschil' uit te schakelen. Ook op het nivo van de populaire muziek worden ze konstant gebruikt. Acid jazz is nu bijvoorbeeld de 'hoge dansmuziek', house de 'lage'.

De Meyer: «Inderdaad, mensen kunnen het blijkbaar niet laten om toch onderscheid aan te brengen. Dat is ook een van mijn favoriete stellingen: waar vroeger de tegenstelling lag tussen hoge en lage cultuur, wordt nu die strijd uitgevochten binnen het domein van de lage cultuur zelf. Nu zijn daar weer mensen opgesprongen die dingen allemaal mooi in hokjes verdelen en stellen 'dit is goed' en 'dat is commercieel rommel'. Het is ook zo dat mijn generatie is opgegroeid met die zogezegde lage cultuur en hij dus voor ons ook vanzelfsprekend is, in tegenstelling tot voor onze ouders.»

«Men ziet ook dat bepaalde muzieksoorten die vroeger als louter commercieel beschouwd werden nu plots bijna 'cult' zijn. Vroeger werd op de Elvis Presley-films denigrerend neergekeken. Nu hebben ze die onlangs gedraaid in een filmmuseum. In mijn tijd mocht je geen liefhebber zijn van Abba, nu is het bijna sjiek als je dat goed vindt. Dit toont aan dat we toch voorzich-

tig moeten zijn met het al te snel vellen van waardeoordelen.»

Veto: Maar beantwoordt er dan echt geen enkele realiteit aan die termen 'goed' of 'slecht'? Als dat volstrekt persoonlijk is, is er dan nog plaats voor kritiek, aangezien zij geen enkel criterium meer hebben om cultuurproducten te beoordelen?

De Meyer: «Dat is een moeilijke vraag. Vaak baseren zij zich op hun kennis van bijvoorbeeld het theater en meten zich dan de pretentie toe een oordeel te kunnen vellen. Er bestaan verschillende genres, die elk aan bepaalde regels of codes voldoen. Men kan dan kijken in hoever iets daaraan beantwoordt, of er bijvoorbeeld op een originele manier mee breekt, of zo klicheematig dingen herhaalt dat het oninteressant wordt. Die mensen zullen zeggen: ik heb die codes en kan ermee werken. En misschien hebben ze wel gelijk.»

Grond

«Er zijn mensen die zeggen dat niemand te tegenwoordig nog waardeoordelen heeft, alles kan, alles mag. Ik denk dat men daar niet zo pessimistisch in moet zijn. Het is blijkbaar een steeds terugkerende behoefte die in de mensen zelf ingebakken zit om aan dingen een waardeoordeel toe te kennen. Alleen zal de beoordeling telkens anders zijn.»

Veto: In de beginjaren leek de communicatiewetenschap duidelijke antwoorden te bezitten wat betreft de invloed van de media. Nu lijkt er geen enkele zekerheid meer. Men heeft het gevoel dat deze wetenschap in een impasse geraakt is.

De Meyer: «Dat gevoel is er inderdaad.»

Veto: Maar hebt u dat ook?

De Meyer: «Ja, natuurlijk. Vroeger was er meer één denkrichting die overheerste (die van een heel sterke rechtstreekse invloed van de media, nvdr). Massakultuur was toen per definitie verag. Die opinie was toen misschien wel erg spraakmakend en die hoorde men toen zeer goed. En die blijft nog altijd zijn aanhangers hebben. Misschien reageert die binnenkort ook weer heftig tegen de relativerende denkrichtingen van tegenwoordig. Maar daarnaast heb je nu dus een aantal andere visies en dat maakt de communicatiewetenschap interessant.»

«Het is makkelijker wanneer iemand je zegt "het is zo" en dat iedereen dan ja knikt. Het is eenvoudiger als je jezelf zo kan inschuiven in een traditie. Maar in een wetenschap is het toch belangrijk dat je regelmatig eens de vaste grond onder je voeten verliest en in de onzekerheid terecht komt. Dat stimuleert tot nadenken.»

Karen De Pooter
Raf Uten

Het veertiende Kongres voor Kommunikatiewetenschap vindt plaats op dinsdag 18 januari in De Borre in Bierbeek, vanaf 9 uur 's morgens. Er zijn sprekers van verschillende Europese universiteiten te gast.